

O³ O. José Llabrés

avant...!

Figueres 21 setembre 1932-n.º 27

periòdic d'esquerra

redacció: rambla

de cares a la realitat

Les Corts Constituents d'Espanya ja ens han concedit un Estatut. Aquella magnífica solució que hom entenia donaria la República al problema català, l'hem vist frustrada.

Els homes de l'actual règim ens han fet una caritat, no han obrat, filantròpicament, com ens mereixem.

No s'ha volgut reconèixer un fet: La nacionalitat de Catalunya.

No s'ha volgut reconèixer una realitat: La llengua catalana.

No s'ha volgut reconèixer una veritat: L'ànima és nostra.

Per tant, no s'hi val a dir que s'han recuperat les llibertats perdudes l'any 1714, mentre linguem dintre el nostre país un exèrcit forà sigui monàrquic sigui republicà, no serem lliures.

Ara bé, entenem que amb les atribucions concedides pot fer-se quelcom, però cal no enganyar al poble. Precisa deixar de banda la demagògia revolucionària i actuar de cares a la realitat.

Dintre poc temps s'anirà per la constitució del Parlament català. Hem de creure que aquest serà integrat pels diferents sectors polítics del nostre país. De l'extrema dreta a l'extrema esquerra. Amb seguretat, però, hi haurà majoria esquerrana.

Tenint en compte aquestes eleccions que deuran convocar-se pel novembre o desembre pròxim, cal que els obrers ens adonem de la responsabilitat que enclou llur actuació.

Actualment, dins el proletariat català hi ha dos sectors ben assenyalats: els apolítics que segueixen les doctrines de Bakunin i Kropotkin, i els polítics que es fan seus els principis de Marx i Lenin.

L'Esquerra Republicana de Catalunya que en passades eleccions complava amb el vot dels treballadors, avui té la seguretat d'haver-lo perdut.

Els militants i simpatitzants de la F. A. I. poden deixar de votar, però els comunistes sols cooperaran al triomf de la seva candidatura de classe.

Si en les eleccions esmentades tots els obrers prenguessin part en la lluita, Catalunya seria la primera guspira de la revolució social. Els proletaris d'Ibèria celebrarien la nostra decisió, adonant-se que l'únic afany que ens indueix a actuar en política es per poder defensar degudament les petites millores que hem aconseguit.

Convé que en el Parlament català hi hagin fidels intèrprets de la veu del poble. Reconeixem que els burgesos no veïllaran mai per la nostra casta, ells solament freturen assolir un període de benestar superficial que els permeti crear-se una esplèndida posició.

Els conflictes del poble que treballa i no menja, sols pot resoldre'ls el mateix poble.

La perfecció individual pot aconseguir-se, però convé que el ciutadà compti amb mitjans. El burgès mai assenyalarà a l'obrer el camí de la seva redempció, és el mateix obrer que l'ha de cercar, per això nosaltres creiem més factible un règim estatal proletari, que el llibertari, tot i volent reconèixer les excel·lències del darrer.

Ens hem cansat de somniar; veiem la realitat i davant dels fusells de la gent d'ordre, s'ha d'actuar amb cautela i disciplina no podem deixar-nos matar com a gossos.

S'apropen dies decisius i seria de lamentables conseqüències no aprofitar-los. Deixem de banda egoïsmes personals i actuem conjuntament; preparem-nos per la lluita que s'apropa, donem la cara; no volguem confiar a remolc d'aquesos grans farsants que freturen portar-nos novament a temps medievals.

Els proletaris tenim el deure de lluitar ardidament per la nostra reivindicació. Si confiem en el treball d'altri, continuarem amarrats a perpetuïtat al jou que ens aclapara.

JOAN CARRERES.

full quinzenal

per la catalanització de Figueres

Es prou hora ja, que tornem a parlar de la catalanització de la nostra urbs, la qual, dissortadament, va a pas de tortuga en l'obra de transformació dels seus anuncis, rètols, propagandes, etc.

Això que diem en general de la nostra ciutat, ho diem de faiso més contundent per tots aquells comerços, indústries, despatxos, tallers, oficines, etc., que encara sembla que no s'han decidit a redactar en català - en la nostra llengua vernacle - els seus anuncis, factures, propaganda i tota mena d'impresos comercials o particulars.

D'ara endavant - deia fa pocs dies un polític catalanista republicà - l'acció de catalanització serà a la inversa - volia dir de dalt a baix, contrària del que s'havia fet fins ara, o sigui, catalanització de baix a dalt - . Els òrgans de govern - deia - seran els que hauran d'entendre i intensificar l'obra de la catalanització definitiva de Catalunya.

Atenent-nos, doncs, a la nostra ciutat i fent al lusió al que, certament, avui ens preocupa, caldrà que preguntem a la representació dels de dalt, de la nostra localitat: ¿Què fan per una veritable, ràpida i eficaç catalanització de la nostra ciutat?

Si, com creiem, estan d'acord amb les paraules, abans esmentades, del polític a què hem fet referència, ¿què espera l'Ajuntament de Figueres, amb una majoria de catalanistes-republicans-socialistes (?) de l'Empordà, a actuar amb energia a la catalanització d'aquesta Figueres que sembla sotmesa a l'etern endormiscament de la catalanitat?

I, naturalment, diem això perquè aquest nostre Ajuntament, després de disset mesos de República encara no s'ha dignat preocupar-se a canviar tota la retolació dels
(segueix a la plana segona)

carrers, fent-la en la nostra parla. Hom pot veure, avui com ahir, infinitat de noms de carrers que encara ostenten allò de «calle». Un altre dia si convé, ja en parlarem més detalladament.

També continuem veient: «Teatro» en la façana del vell teatre municipal. També veiem «Laboratorio Municipal» del «Matadero». Ultra aquests i molts altres, serva encara el seu encarcament idiomàtic l'edifici — propietat de l'Ajuntament — que porta per nom «Cámara Agrícola del Ampurdán».

I això que a Figueres, compta l'«Asociació Protectora de l'Ensenyança Catalana» amb un total de socis individuals de 116 i 2 de col·lectius. Dels primers, hi figuren molts propietaris de comerços de la nostra ciutat que, fins avui, encara no han canviat ni els rètols del seu establiment, i dels segons — els col·lectius — n'hi ha un — l'Excma. Ajuntament — al qual la «Protectora» n'hi pot estar ben agraïda pel seu altíssim grau de catalanització.

JORDI CIMALT.

de col·laboració

la revolució social o l'agonia del capitalisme

Indubtablement estem vivint en un període de transició dins la història social de la humanitat.

La dialèctica marxista va imposant-se poc a poc, però en forma estable dins l'intel·lecte de l'home modern.

La raó és òbvia. La mateixa dialèctica materialista ens la dóna amb el seu verisme contundent.

La matèria ens envolta arreu. Ella és la causa primària i la raó fonamental de la nostra vida terrenal; sense ella no hi ha vida moral possible.

Causes materials han estat sempre el veritable fons de les evolucions i revolucions socials, i, encara que els idealistes hagin volgut declinar aquest factor històric, els fets estan de la nostra part. L'actual crisi que travessa el món, és una severa assertió de la dialèctica marxista.

La naturalesa, la matèria, ens empeny vers una millor tècnica per a dominar-la. A la vegada, quan aquesta tècnica està en asincronisme amb la forma existent, s'observa al punt, un profund desequilibri — actual crisi — que indueix sense remei a una evolució, o tal vegada revolució.

Presenciem, doncs, les diferents etapes econòmico-socials en les que el factor és el preponderant. Es passa del comunisme primitiu, és a dir, sense tècnica, a l'esclavatge; de l'esclavatge, al feudalisme; del feudalisme, al capitalisme; i del capitalisme notem actualment la tendència vers el socialisme integral.

L'avanç de la tècnica gestà i donà vida al capitalisme, però, en donar aquesta un pas més endavant s'ha enfrontat amb la inexorable llei marxista i actualment el capitalisme és un greu obstacle pel lliure desenvolupament de la tècnica moderna.

Aital afirmació no és cosa fútil, la pràctica ens la confirma. Les terribles convulsions econòmiques, l'extremada desigualtat social, crudel fuetada per a la consciència de l'home cult, i, per damunt de tot, els milions i milions de famílies proletàries que moren, sinó de fam, de consumpció, quan elles han estat el sosteniment bàsic de l'economia, donen mostres palpables de tal encert.

Morir de consumpció! Aquest! Aquest és el falaguer esdevenidor que senyala el sistema capitalista al proletariat. I encara els defensors de privilegis clamen, pel desposseït, esperança, cosa que pot tenir un estómac ple, però no un estómac buit o semi-buit, puix que la fam no té espera.

I a més. Esperances? On? Quan?

Els mateixos servidors del capitalisme avantats d'il·lustres economistes en les seves conferències i reunions, no entreveuen el fi d'aquesta tragèdia: cap dóna la solució aconhortadora que aclareixi l'horitzó tètricament nuvolat, i els més, abstrerts en el pessimisme, acudeixen a la deïdat imaginària instigant al poble que es lliuri a Ella, quan, com han demostrat els grans pensadors de món sencer, és en l'essència de l'home on devem cercar el factor preponderat del problema social.

Es per aquestes i altres raons, doncs, que estem de ple abocats en un període de transició. Assistim al fet històric de l'agonia del capitalisme per a donar pas a noves formes socials que l'evolució ens imposa, però aquesta nova forma decantant-se del costat del proletariat, exigeix que aquest es trobi amb la capacitat necessària, nascuda de la unió moral i material, per tal que la nova forma social es gestí amb

dolcesa, puix que la part coercitiva, el capitalisme, millor preparat i ensoperbiat a causa de la seva potència actual i apel·lant com fa desesperadament a tots els seus recursos, no presenti una infranquejable muralla, puix que després, el xoc entre les dues forces per la seva desigualtat faria escriure amb lletres de sang aquest fet històric, donant al grau moment un aspecte desolador amb agònics crits estridents de resonàncies tràgiques...

Per a donar el cop mortal al capitalisme per tal que la topada irremeiable impel·lida per la llei evolutiva de la vida sigui menys brutal, es necessita solament, doncs, la íntima unió del proletariat.

Donant la cara a la realitat, es veu que aquest corrent d'unió va accentuant-se, dia per dia — fet que fa convulsionar a l'home capitalista — i és de creure que arribat el moment la massa proletària, compacta, salvarà el període transitiu sense gran esforç, encara que no sense esforç, puix donades les característiques històriques actuals el nou període social no pot guanyar-se per evolució, sinó, per revolució.

Concretant: la revolució social s'imposa.

Estem vivint: doncs, el moment precedent a la revolució social.

JOSEP FERRER I FERRER.

Articles fotogràfics EL SIGLO Avinguda de la República, 17

Foment de la sardana

Aquesta entitat ens assabenta que, per acord, pres unànimement en la Reunió General celebrada el dimarts, dia 13 del corrent, ha quedat constituïda la nova Junta del Foment pels senyors:

Joaquim Crumols Toralles	President
Francesc Butxaques Ribes	Vice-President
Enric Ramis Costa	Secretari
Miquel Gispert Sitges	Vice-Secretari
Joan Salleres Cros	Tresorer
Lluís Tremoleda Blanc	Arx.-Bibliotecari
Emili Teixidor Mendoza	Vocal
Joaquim Pral Sayós	
Miquel Gassiot Dalmau	

La reunió encara que no fou molt concorreguda ho va ésser més que altres anys. Remarquem, però, que es varen discutir amb gran interès totes les proposicions.

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllósera
GALAN, 3

después del indulto

No era extraño coincidieran los cavernícolas todos—están cortados por un mismo patrón—en que no se aplicaría la última pena al ex-general Sanjurjo; lo curioso del caso es, que esa coincidencia existiera con las izquierdas, pues mucho pedir, mucho gritar ¡muera Sanjurjo!, pero puede asegurarse que, en el fondo, nadie llegó a suponer, y decimos más, ni aún desear fuese fusilado el aspirante a dictador.

Ahora bien; si derechas e izquierdas estaban de acuerdo en el resultado final, llegaban a él por muy diferentes caminos, pues mientras aquéllas no creen a éstas capaces—y no ignoramos el motivo—de fusilar a un generalote sublevado o de ahorcar a un aristócrata, los últimos no pueden, sin renegar de sus ideales humanos, aplicar la pena capital a un semejante, aún cuando éste sea tan perverso y vil, como toda esa gentuza que por tantos siglos se creyeron de una casta superior a la nuestra.

¿Será posible que la voz de la sangre de sus «nobles» antepasados, en esos aristócratas, sea tan imperiosa que no piensen por un momento que en un período revolucionario, si las iras populares, contenidas durante siglos de opresión se desbordan impetuosamente, serían arrasados irremisiblemente?

Nada les sirve de ejemplo. Se ha dicho, para justificar casos de inexplicable contumacia, que el hombre es el único animal que tropieza dos veces en la misma piedra. ¿Serán tan *animales* que se salten los sesos en el empeño de devolver el trono a un individuo que le interesaban más que el cetro y la corona, las acciones del Metro y la fábrica de chorizos de Riofrío?

Sienten tal desprecio por la «chusma», que no transigen ni reduciéndolos a «pavesas».

Una anécdota.

Existen ejemplares verdaderamente curiosos. Un Comandante preso en Montjuich a consecuencia del desastre de Melilla, que se decía «noble» por los «cuatro costados», quería convencerme que lo de la «sangre azul» que corría por sus venas, no era una simpleza como de tal habrá el vulgo querido calificarla, sino algo muy cierto y «muy serio». Y el «pobre diablo» lo razonaba *sui generis* y se quedaba tan satisfecho, imaginándose me había «tragado el paquete» al no contradecir-

le por inspirarme lástima su situación y su desequilibrio mental o monomanía de grandezas.

Pero sucedió un día, que uno de los oficiales que con él estaban arrestados, se fijó que la envoltura de un medio kilo de café que le trajo el ordenanza, ostentaba, con el título del establecimiento, el nombre del propietario, cuyo apellido no vulgar, coincidía con el del «noble» Jefe y quiso entre broma y veras humillarlo, haciendo como que se escandalizaba por la «osadía» de aquel «miserable» tendero que se permitía «usar» el mismo apellido que el de un tan elevado personaje, cuya alcurnia envidiaría la más rancia nobleza...

Pálido y un poco convulso sufrió la broma, pero se rehizo y rápido contestó que en Barcelona existían muchos descendientes de los antiguos colonos de sus antepasados que habían adoptado su apellido paterno.

¡La carcajada se oyó en el Tibidabo!
ENRIQUE MEDINA.

Droguería i queviures EL SIGLO Hoinguda de la República, 17

el que va d'ahir a avui política local

El día que va escampar-se per la nostra ciutat la nova de l'aprovació de l'Estatut, els més destacats prohoms del Centre del cim del *Royal*, varen precipitar-se a posar domassos als balcons. Tots miraven qui n'hi posaria més, ni havia que es lamentaven que la façana de la casa on habiten tingués tan poques obertures.

La febre del catalanisme els feia bullir la sang de les venes, i si haguessin gosat haurien sortit al carrer cantant «Els Segadors» i proclamant a tot pulmó la victòria assolida.

Nosaltres que hem estat de molt petits fermos defensors de les llibertats patries, hem rigut davant l'espectacle carrincló d'aquests individus que ahir qualificaven de boig a Macià, i avui són els més fervents admiradors.

Però cal reconèixer que ahir Macià era la representació genuïna de l'esperit inquiet de la nostra raça, era el

rebel indomable, l'intransigent separatista que feia glair als homes que lluitàvem al costat seu, el que pregonitzava acabar amb «aquesta gent tan ufana i tan superba».

Avui la cosa ha variat; Macià és el més assenyalat defensor de la classe benestant, l'home que ha negligit els principis revolucionaris que havia escampat als quatre vents; avui Macià és l'àncora de salvació dels panxacontents, dels arrivistes, dels que juguen amb els sentiments liberals del poble.

Per això no ens estranya la virada dels *polítics* locals; són reconeguts oportunistes i saben situar-se ràpidament.

Quan la candidatura de la E. R. de C. presentada a les eleccions municipals de Barcelona, va sortir victoriosa per majoria aplastant, els polítics del cim del *Royal* s'estiraven els cabells: «El triomf de Macià, — va dir una personalitat d'aquest Centre, — retardarà la solució del problema català uns quants anys».

Actualment, ésser catalanista, més ben dit, macianista, reuneix una sèrie d'avantatges: càrrecs, distincions, nomenaments, recompenses...

Ahir era un perill: persecucions, ergástul, exili...

Al compàs del temps canvien les persones. Avui ens trobem en plena època de favoritisme, fecunda pels cretins que van sempre darrera d'un millorament material, homes que sols gaudeixen fent-se una posició individual i egoïsta.

Ahir era un perill dir-se liberal, avui se'n fan moltes bocades.

Ahir de catalanistes sols podíem ésser-ne els que no teníem res per perdre, avui en són tots els putrefactes hisendats. En són aquells individus que ahir es negaven a exhibir en l'aparador del seu establiment un quadro pel sol *pecat* de portar la bandera barrada, en són aquells altres que fins a última hora han fet la propaganda del seu comerç en castellà, i aquells que ens motejaven de la seba perquè donàvem proves d'estimar la nostra terra.

Davant d'aquesta brutal especulació, hem de fer constar públicament el nostre fàstic, i continuar lluitant per acabar amb tot aquest jesuític confusionisme creat per la casta explotadora contra els desigs de renovació que anhela el poble.

Cal combatre sense repòs contra els fariseus.

VÍCTOR MUNTANYÀ.

de les comarques empordaneses

de garriguella cap al desvetllament

El passat dia 10 del corrent, tingué lloc en aquesta i amb una assistència nombrosa una conferència a càrrec del company Josep Coll, de la Confederació Nacional del Treball, versant sobre el tema: «Necessitat d'organització per a la solució del problema agrari».

L'acte fou organitzat per l'Ateneu Agrari el president del qual, començà amb paraula clara i senzilla, explicant el significat del mateix i cedí, poc després, la paraula al company Coll, el qual féu un brillant estudi dels primers moviments obrers del passat segle i de les grans vagues del present.

També parlà del concepte que té formal la C. N. T. de la Reforma Agrària, la qual les Corts Constituents de la República acaben de votar, i digué que per les vies jurídiques era impossible fer gran cosa i sols, per mitjà de l'acció directa, els obrers poden obtenir millores i no hauran d'afartar ganduls.

Féu una brillant exposició d'idees, propugnant pel comunisme llibertari i explicà de la manera que la societat es desenrollaria una vegada instaurat aquell règim, i demostrà la inutilitat del règim burgès que estem sofrint.

Després féu grans elogis de la C. N. T. i recomanà a tots els treballadors l'ingrés en l'esmentat organisme, éssent l'únic capaç d'organitzar la societat per tal que la terra sigui del qui la treballa.

La gran gentada que omplia de gom a gom l'ample local del Cafè Colon, aplaudí frenèticament.

En cloure l'acte el company president, féu un brillant discurs recomanant la cultura i digué que la societat de la seva presidència no aspirava altra cosa que emancipar el poble amb tots els aspectes, fou molt aplaudit.

Desitgem que aquests actes es repetixin amb freqüència, així la classe pagesa anirà emancipant-se dels prejudicis religiosos i del serviment dels potentats.

Avant sempre, companys.

J. SAGOLS.

Pintures i pinzells EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

de garrigàs lora carvernícoles!

El jovent d'aquest poble es reuní per a tractar de constituir el programa de la festa major que s'apropa.

Un dels assumptes que fou més debatut va ésser si l'orquestra aniria o no a acompanyar el solemne ofici, perquè els cavernícoles, les beates i els catòlics de mala fe poguessin

gaudir de la música que pagant-la un altre sempre és més agradosa.

El resultat de la discussió va ésser, per unanimitat, que els músics no prenguessin part en aquest acte.

Seguidament s'anà a trobar al propietari de l'únic local amb què compta el poble per a celebrar-hi les ballades, i aquest amo confestà que si l'orquestra no anava a l'ofici no volia arrendar-los-hi la sala.

Així és, que si els sants tenen música les parelles podran dansar, del contrari hauran de passejar-se.

¿No estem en plena República laica? ¿Aquesta negativa de l'amo no és una veritable coacció? Si aquesta determinació fos presa per un obrer, ja sabem per experiència, el que li passaria.

Per això cal, jovent de Garrigàs, que no us desanimeu; lluiteu contra la reacció, encara que vagi disfressada del color que vulgui. Penseu que dintre poc podrem disfrutar de la justícia, la veritable i única justícia, que no pot ésser altra que la del poble.

X X X

S'arreglen plomes estilogràfiques
Llibreria Batllosera
GALAN, 2

de roses

nacionalisme

El nostre nacionalisme és un intens amor a Catalunya i a les seves llibertats de poble oprimint durant el regnat Borbònic.

Aquests catalans, que quan senten a parlar de la llibertat de la nostra terra, es posen a riure i al mateix temps, encara en fan un escarni, són uns bords de Catalunya, perquè si aquests homes no tinguessin tanta ignorància i volguessin girar la vista envers a l'any 1714, quan va caure el nostre conseller en cap En Rafael Casanova, defensant les llibertats de la nostra terra, pensarien d'altra manera en veure que aquells homes varen donar la seva sang per Catalunya i per tots els catalans, per a poder ésser lliures.

Si aquest màrtir de les llibertats, En Rafael Casanova, pogués aixecar-se!

¿Què diria diria d'aquests catalans que són uns renegats de la seva terra?

Segurament que els deixaria com ignorants; com a carcasses podrides, i com a misèries de la vida humana.

Per sort, d'aquests en queden pocs; són els menys perquè ho tenim ben demostrat, amb la votació del dia 2 d'agost de l'any 1931 i amb les manifestacions del dia 11 de setembre, quan tot Catalunya, va anar a homenajar els herois de dues centúries enrera, al qual varen assistir-hi milers de persones i entitats; entre elles la «Joventut Nacionalista Republicana» de Roses, «Sang Nova», arrelada i enlairada per aquests joves que senten un amor

a Catalunya i al mateix temps, tenen la sang nova i no aquesta sang de la majoria de personal de Roses, que només estarien contents, portant una corona damunt del seu cap i assentat en un tron i això és impossible que vingui.

Perquè des del 14 d'abril només són en els jocs de carta; tant les corones, com els reis i les espases, que, com estareu assabentats, en temps de la dictadura i monarquia eren *trunfos*.

Així és, estimats companys de Roses, que teniu de lluitar, per renovar, aquesta sang viciada i pensar amb aquells màrtirs del 1714, que ara tots els catalans van retre homenatge.

Recordeu-vos que va ésser un homenatge indescriptible; tot eren rams i corones florides, cançons i visques, domassos als balcons i banderes; i també cobles i cors tocant i cantant respectivament:

«Catalunya triomfant

tornarà a ésser rica i plena...»

Amb aquest cant s'obrien els cors dels catalans i abans de fiir aquest himne a Catalunya, quedava ofegat pels aplaudiments i per l'entusiasme general.

¡Doncs, ara és l'hora catalans! la llibertat ja la tenim, encara que sigui poca; ara és quan hem de lluitar, per una Catalunya gran, una Catalunya immensament gran, perquè pugui ésser el mirall del món i l'honra dels catalans, lluitant sempre per Catalunya, i demostrant que som com un sol home, per a portar-la fins al cim de totes les glòries.

Avant, jovent de Roses, i feu l'impossible, per anar fent entrar a «Sang Nova» tota la sang viciada d'aquesta vila.

F. PUJOLA.

Sabons i lleixius de totes classes
EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

de sta. Llogaia d'algama

quan s'acabarà?...

Governador!

¿Fins a quan permetreu que els vostres representants dels pobles es serveixin de la corona reial i les tres flors de «lis», borbònics emblemes, per atacar els grups simpatitzants de l'A. S. A.?

¿Fins a quan les ensenyes llançades pel poble serviran per a marejar els homes que volen tractar del seu problema, que ningú ha volgut solucionar-los-hi?

* * *

Ramon Quintana, alcalde de Santa Llogaia d'Algama, èmul de Puig Pujades, cunyat del

Secretari Municipal, oncle i sogre de dos regidors d'aquell Consistori, es permet, amb tota la barra, cursar la comunicació que inserim a continuació, junt amb la corresponent resposta per acreditament del que exposo:

Alcaldía Constitucional de Santa Leocadia de Algama.—Núm. 86.—«Teniendo conocimiento esta Alcaldía que en este pueblo se halla constituida una Asociación de carácter Agrario en la cual actua V. de Presidente, y como quiera que en dicha Alcaldía no consta antecedente alguno de la calle, número y piso donde se halla establecido el local de dicha Asociación, espero de V. que dentro el término de 3.º día de recibida la presente se servirá comunicar por escrito a la referida Alcaldía los indicados antecedentes. Al propio tiempo he de manifestarle que en lo sucesivo se abstenga de celebrar reunión alguna en el local de la referida Asociación sin que deja de comunicarlo a la Alcaldía de referencia con 24 horas de anticipación, manifestando los asuntos que se han de tratar en la reunión. De enterado del contenido de la presente sírvase firmar el duplicado. Lo que participo a V. a los indicados efectos. Viva V. muchos años.

Santa Leocadia de Algama 19 de Septiembre de 1932.

El Alcalde Ramón Quintana (Rubricat). Hi ha un timbre o segell que diu: «Alcaldía Constitucional de Santa Leocadia de Algama», d'on es destaca l'ensenyia monàrquica. — Señor D. Juan Gratacós Ginjaume, Presidente de la Asociación Social Agraria de este pueblo.

Senyor Alcalde:

En primer lloc, tinc de fer-li avinent, que, probablement, aquesta comunicació que em serveix trametre-us, potser no serà exactament el degut compliment de ço que vós us serviu manar-me, per mitjà de la comunicació que em trametèreu i de la que m'ordenàreu signar el duplicat amb data del 19 dels corrents. Això serà degut, Senyor Alcalde, a què jo coneix molt i molt més bé la llengua catalana, que avui pels catalans republicans està ja en ús corrent, que la castellana, que us haveu servit emprar, en la vostra comunicació, a pesar que no la coneixeu.

No puc donar-vos, els antecedents que demaneu en l'interessada comunicació, tota vegada que jo no presideixo l'Associació, que sembla que voleu indicar, ja que aquí hi ha solament una Secció que forma part de l'Acció Social Agrària de Banyoles i que, per tant, no té ni local social, ni antecedents a Sta. Llogaia. Acció Social Agrària

de Banyoles, és una entitat que actua degudament i legal.

Es més, em permeto dir-vos que no compliré cap més ordre escrita per l'Alcalde de Sta. Llogaia, sempre que com la que interressa la present, vagi avalada pel segell en què hi impera la corona reial i el signe borbònic. Aquests emblemes serviran moltíssim per als mals republicans, però per mi, no tenen altre significat, que el de posar-ho en coneixement de les Superioritats oportunes de seguida que per la tramitació de ço que pugui haver-hi lloc, ho necessiti. Per tant, em reservo el vostre duplicat per la comprovació oportuna.

Del lliurament personal que us faig de

la present, us servireu lliurar-me un rebut corresponent.

Sta. Llogaia d'Algama, 20 setembre 1932.

Joan Gratacós.

* * *

¿Fins a quan? ¿Si fos un altre, en lloc d'En Quintana, voleu dir que degut al parentesc no trobaríeu incompatibilitat de càrrecs? ¿I no és reaccionari l'alcalde que usa, encara, tals ensenyas? ¿No n'hi ha hagut prou amb disset mesos de República per abolir tots els emblemes monàrquics?

Fins a quan, governador?

VEIRA.

l'espectre de la guerra

Arreu del món hom observa uns preparatius bèl·lics portats amb una febrosa follia de superació en l'art de matar, que escruixeix de pensar-hi solament en recordar els estralls de la Gran Guerra que, com a balanç, porta 15 milions de morts sacrificats inútilment.

En 1914, com avui, l'atmosfera està carregada de pólvora. Les nacions no poden suportar, diuen, els pressupostos de guerra, ni l'exèrcit imposant dels sense treball, que hom calcula a 25 milions en el món enter. Per tot arreu els stoks de mercaderies de tota classe augmenten sense parar i la lluita comercial pren caires insospitats. Les matèries primes estan a preus irrisoris, enfonsant les economies dels països poc industrialitzats, minvant llur poder adquisitiu. Si al Brasil cremen enormes quantitats de cafè, el Canadà lliura a les flames el blat que no pot valorar com voldria. Argentina ho fa amb la carn i Espanya ho fa amb la fruita... Mentrestant, mai havia estat tan negra la misèria en països que abans eren emporis de riquesa...

La burgesia capitalista que no cobeja més que el guany, per arranjar aquest desajust de la seva economia, vol sacrificar al moloch de la guerra 100 milions d'éssers humans, per a donar,

encara que no sigui més que per una temporada, feina a llurs fàbriques, doncs així donaria sortida als enormes stoks avui acumulats pel maquinisme modern, obra de l'intel·ligència posada al servei de la burgesia, única i exclusivament pel poder envilidor del diner.

Ja el perill de guerra no està sols en el llunyà Orient, on el Japó imperialista fa el pas de la mort—desmembrant Xina—, entre Rússia i Estats Units; Bolívia i Paraguai han començat la guerra atades per la indústria guerrera de les nacions capitalistes que avui ja no es limiten a apilonar llenya seca, sinó que porten en llurs mans criminals l'antorxa incendiària. Alemanya, la Petita Entente a remolc de França, Anglaterra i Itàlia... no escolten altra veu que la premsa venal al servei dels fabricants de canons. La campanya de la premsa burgesa per inflar el fantasma de la guerra ja ha començat des de fa mesos.

A hores d'ara cal dir ben clar i ben alt que si no existís Rússia que ha reeixit en llur organització col·lectivista, fent-ne la primera nació del món, on llur primer pla de reconstrucció, en cinc anys, ha estat un èxit immens, irradiant l'exemple d'un marxisme realitzat en una nació de 160 milions d'habitants, arreu del món, amb organitzacions que compten la massa proletària de l'univers... ja la guerra, al servei del capitalisme hauria esclatat. Diem-ho ben alt i ben fort: la burgesia capitalista és la guerra; el marxisme col·lectivista, el socialisme, el comunisme—es digui com es digui—és la pau.

Capitalisme i socialisme són dos pols oposats. Dos enemics irreconciliables. Dues economies que no poden subsistir ensems.

A. S.

TINTORERIA LA ECONÓMICA
DE
T. MÉNDEZ
Avinguda República, 67 (abans Nou). — FIGUERES

Tenyits, rentats i planxats pels procediments més moderns a preus sense competència.

Rentar vestit home, en sec.	3'50 ptes.	—	Tenyir 8 ptes.
• americana	2'00	• — •	5 •
• pantaló	1'50	• — •	3 •
• vestit senyora	2'50	• — •	5 •

després de l'onze de setembre

Ja s'ha celebrat, amb plena vibració ciutadana, la festa patriòtica de l'onze de setembre, data en què s'evoca la gesta trista, però ensems heroica, de la pèrdua de les llibertats de Catalunya, l'any 1714.

Al cap de doscents divuit anys, plau de debó recordar que malgrat de totes les ventades d'odi, de tots els anhels destructors i de totes les ànsies d'assimilació de què ha estat sotraguejada Catalunya, avui és més palès que mai el veritable sentiment alliberador del nostre poble.

Enguany, la festa de l'onze de setembre ha tingut una gran solemnitat augmentada per la joia i entusiasme de l'aprovació de l'Estatut.

Segons la premsa, l'entusiasme del poble català ha superat, de molt, el dels altres anys. L'estàtua del conseller en cap, Rafael Casanova, ha estat visitada per milers i milers de persones de Barcelona i d'arreu de Catalunya, totes les quals, quina més quina menys, han dipositat als peus del monument d'un capdavanter dels màrtirs de 1714, una corona, un pomell o unes flors, simplement. La rememrança i el fervor patriòtic hi ha estat viu amb més intensitat que mai.

Com dèiem, però, en el nostre article del número passat, abans del dia de la commemoració, calia no exagerar la nota de manifestar-se, celebrant, de faisó desproporcionada, aquella festa per l'assoliment d'unes llibertats aconseguides amb l'Estatut, suara aprovat,—llibertats que no són totes les llibertats d'un poble conscientment nacional i agermanat amb els altres pobles del món — Estatut que ha estat donat per les Constituents Espanyoles amb l'aparença, dissimulada, que amb el que han concedit ja ho han concedit tot.

Certament que ja tenim un Estatut per a poder bastir l'autonomia de Catalunya. A despit de tot, però, creiem que cal acceptar-lo, humilment i silenciosa, per tal de fer-ne la base fon-

amental de la gran i difícil croada de redreçament del nostre poble per la seva completa llibertat.

Catalunya, en tant que autònoma per mitjà d'un Estatut, ha de saber beneficiar-se de tot ço que després de bones retallades ens han atorgat, i, adonant-nos de la importància que en aquests moments representa, cal que el futur Parlament Català sigui constituït per homes d'envergadura que en comptes de minvar-lo o reduir-lo tinguin la ferma tendència i lleial estimació d'engrandir-lo, per tal d'aportar a Catalunya totes aquelles llibertats de què és mereixedora i que l'hi han estat, encara, escatimades per a la seva íntegra redempció.

* * *

En l'acte d'ofrena als màrtirs de 1714, no es veié pels voltants del monument a Rafel Casanova, tot aquell luxe de forces de policia i de guàrdies de seguretat de peu i d'acavall, a què ens tenia acostumats el Govern Central d'Espanya.

Cosa estranya, doncs. Sense els agents d'ordre, sense la faramalla indumentarial i les cares enutjoses dels policies, no hi hagué el més lleu desordre, el més petit incident. Tanmateix, això ens demostra que totes les correïsses, trompades i contusions eren produïdes per aquesta gent en els temps oprobiosos i vexants de la nefasta monarquia i de la fatídica dictadura. En temps d'aquesta, no ens deixaven aturar davant el monument i ni tan sols descobrir-nos. Si algú, a desgrat de tot, ho feia, ja era vist com un terrible separatista i, seguidament, *rebia* o bé se l'empresonava.

Enguany, doncs, hem de celebrar, a més a més, que els promotors, els provocadors i causants dels desordres — la gent ordenada del desordre — manqués al davant i entorn del monument a Casanova. Estem plenament convençuts que, ultra els ciutadans, tampoc els enyorà Casanova. A ell — encara que

en efígie — també havia de desplaure-li l'exuberància de forces.

Volem dir amb tot això, que un poble conscient dels seus drets i deures és prou viril i a bastament assenyat perquè en manifestacions de caire purament patriòtic hagi de promoure aldarulls que facin necessària la presència d'uns homes, adversaris unes vegades, i altres, almenys, del tot escèptics a les nostres legítimes i justes aspiracions de poble lliure.

ROC CLAR.

Articles de tocador i perfumeria EL SIGLO Avinguda de la República, 17

Ens dol la lletra que inserim a continuació que constata una pèrdua lamentable en el nostre grup, però per altra banda agraïm la sinceritat de l'amic Viusà, el qual, abans de negligir els seus principis ideològics, sap renunciar a purs sentiments de companyerisme.

Encara que per viaranys distints tots anem fent via cap a la revolució que ens portarà aquell règim de comprensió i llibertat que anhelem.

LA REDACCIÓ.

* * *

Figueres setembre 1932.

Amics d'*avant..!*

Amics:

La meva convicció em guia a dirigir-vos aquesta lletra, ja que no vull coaccionar-vos amb la meua presència, per a dir-vos que, com ja sabeu, no puc estar d'acord amb les determinacions que pugueu prendre per d'ací endavant.

Per tant, des d'aquest moment, desitjo salvar la responsabilitat de col·laborar a *avant..!* ja que els meus ideals de fraternitat humana i el meu esperit de renovació, em priven de subjectar-me a cap disciplina que, pel meu personal concepte, pugui cohibir-los.

Agraïnt-vos la vostra atenció a la meua persona i esperant que els nostres ideals d'alliberació de la humanitat han d'unir-nos altres voltes, cordialment us saluda el vostre amic:

JOSEP VIUSÀ.

Gran Cafè EXCELSIOR

RAMBLA - Telèfon, 218 - FIGUERES

comentarios quinzenarios

De las felicitaciones al Gobierno por el indulto se destaca la del ex-revolucionario «emperador del Paralelo», que se mostró muy satisfecho por la concesión, asegurando que beneficiaba a la República.

Nosotros también Don Alejandro, pero nos quiere V. decir: ¿qué sentencia firmaría V. entonces, sin que le temblase el pulso?

La de uno de esos obreros que tienen aún su pecho abrasado en la llama revolucionaria que tan magníficamente supo V. prender con artículos como aquel famoso de: ¡Rebeldes! ¡Rebeldes!

¡Caramba, hombre, Don Alejandro! Aquellas sus invitaciones a los generales y políticos averiados del antiguo régimen, sin pasar las «veinticuatro revistas reglamentarias», me ha recordado lo de Tomás Moro en su Utopía: «así, en esta sociedad, en vez de hacer ciudadanos se fabrican ladrones y asesinos para luego tener el gusto de ahorcarlos».

Siga V., siga «fabricando» tan buenos republicanos, que la República se dará el «gustazo» de ir dándoles números en el Dueso, San Miguel de los Reyes, etc. ¿Y qué dirá el señor Rodríguez Pinero?, tan entusiasta panegirista de la pena capital. Habrá sido el primero en pedir que no se aplique, dada la alcurnia del delincuente, pero si hubiera sido un obrero, entonces ¿qué? ¿lo mismo? ¡Pues abajo entonces la pena de muerte!

* * *

¡Hurra catalanes!

Ya tienen Vds. el Estatuto aprobado, claro que, con tantos cortes y recortes, enmiendas y remiendos, os

han dejado una carta feble, enteca, así como para «andar por casa», pero no «desahogadamente» por Cataluña.

En la Gran Guerra se dió el caso de un «poilu» que llegó a su casa de un hospital del frente y no le conoció ni su propia madre. Una granada le había destrozado el rostro y llevaba narices, mentón y mejillas con remiendos de la piel de otros compañeros. Tuvo necesidad de darse a reconocer por otros medios.

Al Estatuto le pasa lo propio. No lo conocen ni sus progenitores. Ya dicen los parlamentarios que no expresa la voluntad plena de Cataluña, pero que abre un portillo para futuras concesiones. ¡Desde luego! Al fin la República, otorga lo que la Monarquía arrancó. Esta, rechazaba toda solución al pleito y la República quiere resolverlo. Lo que parecía montaña inaccesible, hoy es loma de suave pendiente.

¡Hoy está Cataluña mucho más cerca de España!

¡Adelante, Catalanes, por la federación de los pueblos ibéricos!

* * *

¿Qué no se encuentra al General Barrera? ¿Se han registrado bien las fincas y mansos, en las que, acompañado de su cohorte de aduladores y soplones, tenían lugar aquellas «cuchipandas» amenizadas con una succulenta paella y rociadas con «codorniu»?

¿Se ha interrogado a los somatenistas, que no serán ajenos ni al complot, ni a la fuga del ex- virrey de Cataluña?

Hugo.

«apa, buenas!»

Els deportats monàrquics marxen molt tranquils i contents cap a Villa Cisneros - platja de moda dels monàrquics.

N'hi ha hagut alguns que, tot xirois i pocavergonyes, han dit que anaven a passar dos o tres mesos de vacances - qualsevol diria que han treballat alguna vegada.

Caldria, doncs, que a aquests deportats se'ls donés el que ells consideren unes vacances, tan llargues, tan llargues que no els veiéssim mai més la pinta per terres d'Ibèria.

EMILI LLOSA

ha traslladat el seu domicili a la RAMBLA, n.º 19, segon pis, (al costat de la Llibreria Masdevall).

Per qualsevol encàrrec podeu tocar el timbre que hi ha a la porta del carrer, el qual comunica amb el pis.

esports

Per excés d'original deixem d'inserir una interessant ressenya feta pel company M. D. relativa al viatge de la U. S. a Marsella.

Ens plau agrair al bon amic Joan Pineda per les dades que ens donà per a poder completar l'esmentada ressenya.

Creient que a alguns dels nostres llegidors pot interessar-los els esdeveniments esportius de la nostra ciutat, procurarem, des del proper número, renovar la secció que temps enrera publicàvem.

En aquesta secció a més de parlar dels resultats obtinguts en els partits i de l'actuació dels jugadors, procurarem donar a conèixer, sense apassionaments de cap mena, la nostra opinió per tal d'orientar, degudament, als veritables aïmants de l'esport.

Productes vegetarians EL SIGLO

Avinguda de la República, 17

ens sobra original

Pel proper número ens queden en cartera articles de Jowski, X. Jo-Marc-Pi, Lumine, Pere Balloster i altres.

MANEL GAS MAÑA

NOTARI

successor dels Srs. Candal i Junyer

ofereix al públic el seu despatx

Avinguda República, 43, pral. (carrer Nou

Telèfon 34 X

FIGUERES

avant..!

el pròxim número sortirà el dimecres, 5 octubre. — venda: llibreria batllosera.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

de teatre

El nostre conciutadà, Francesc Preses, sabem que ha lliurat al Teatre «Espanyol» de Barcelona, la seva nova obra, que porta per títol: *Rei consort d'una nit*, la qual obra està destinada a inaugurar la propera temporada de tardor a l'esmentat teatre.

Aquesta obra portarà música del mestre Rafael Pou.

No cal dir com augurem i desitgem a Francesc Preses un nou èxit ben esclatant.

Olis purs de oliva del Sindicat Oleícola Garrotxa-Empordà EL SIGLO
Avinguda de la República, 17

gandhi i la vaga de la fam

El ferm líder hindú, Gandhi, ha anunciat, serenament, la decisió que ha pres d'anar a la vaga de la fam, la qual sembla havia d'iniciar ahir, com a protesta a l'implantació de la llei electoral que volen imposar a la Índia les autoritats imperialistes britàniques, amb el reconeixement de les diferències de castes.

Si no desisteix Gandhi dels seus propòsits - cosa ben difícil, certament, tal com marxa el problema nacional a l'Índia - tenim la plena seguretat que es portarà, implacablement, a la mort, fent sentir davant tot el món la seva humanal protesta - protesta digníssima de tot un poble.

avant..!

l'esdevenidor de catalunya
ha d'ésser gestat per les
joventuts proletàries

al poble

Els fins avui «amics d'avant..!» hem decidit fer una reunió pública per veure si hi ha possibilitat de constituir-nos en agrupació política, empesos per aquesta gran responsabilitat històrica que recau sobre els ciutadans que glatim per règim unigualatori.

Cal legalitzar la nostra actuació, perquè els adversaris que tenim s'adonguin que no som inconscients, que sabem fer-nos solidaris dels nostres actes.

Acostumats a donar la cara, avui més que mai, volem fer públic, que lluitarem aferrissadament contra la vella política que ens ha pogut enganyar una vegada, però no ho aconseguirà dues.

Aquells subjectes que davant de les nostres virils escomeses acostumen escórrer's per la tangent, manifestant als seus incondicionals que no ens contesten mai perquè no tenim responsabilitat col·lectiva, els diem que si assolim constituir-nos en partit, ens plaurà donar-los peu per entaular totes aquelles polèmiques que creguin convenients, amb la seguretat de sortir-ne victoriosos.

La nostra actuació liberal ha estat ben vista per la majoria de ciutadans, que consti que mai hem volgut rabejar-nos amb el caigut, sinó que hem procurat sempre batallar contra els que tenen la força a costat seu. Els que poden fer metrallar el poble.

Davant de les nostres veritats han callat sempre i, cal dir-ho, el silenci en moltes ocasions és culpabilitat o covardia.

Continuarem éssent uns decidits enemics del caciquisme que es vol reinstaurar en la nostra ciutat. S'ha d'acabar amb el predomini de les capelletes, els homes de bona fe hem d'ajudar a la col·lectivitat i combatre a aquells subjectes que freturen imposar una política personal de caire marcadament feudal.

Els «amics d'avant..!» obrim els braços a l'infinit, i procurarem aplegar sota la nostra bandera a tots aquells grups d'avançada dispersos per l'Empordà.

Tenim molta feina a fer a casa nostra i no podem admetre que ens la faci altri. Rebutgem els polítics d'ocasió que sols pensen amb nosaltres quan s'apropen eleccions. Els problemes podem resoldre'ls molt millor els que els vivim, que gent forana que promet molt i no dona mai res.

El nostre lema és ben concret: «Ajudar a la humanitat pel millorament polític i social».

Acoblant els esforços de tots podrem aconseguir un règim que ens faci mereixedors del respecte de tots els ciutadans del món.

Divendres, 23 de setembre de 1932

A les 10 de la nit

Reunió pública a la redacció d'avant..! (entresol del Bar Parisenc) per a tractar de la possibilitat d'organitzar, a la nostra ciutat, una entitat política de caire marcadament esquerrà.

Esperem que no hi faltaran aquells ciutadans que glateixen per un millorament polític i social.